

Perusturvalautakunta	§ 100	22.09.2009
Perusturvalautakunta	§ 110	27.10.2009

Pakolaisten vastaanottaminen

2713/45/2007

PERUSLK § 100 Valmistelija: perusturvajohtaja Riitta Pitkänen, p. (08) 887 4500, 040 8374 602, riitta.pitkanen@haukipudas.fi

Pohjois-Pohjanmaan TE-keskus on lähestynyt Haukiputaan kuntaa 31.8.2009 päivätyllä kirjeellä, joka koskee esitystä Haukiputaan kunnalle pakolaisten vastaanottamiseksi.

Pohjois-Pohjanmaan TE-keskus tekee yhteistyötä alueensa kuntien kanssa pakolaisten kuntiin sijoittamiseksi. Sijoittaminen perustuu kunnan ja TE-keskuksen väliseen sopimukseen, jonka nojalla TE-keskus korvaa kunnalle pakolaisista aiheutuvia kustannuksia.

Haukiputaan kunnalle esitetään vastaanotettavaksi pääosin turvapaikanhakijoina tulleita pakolaisia ja lukumääräksi esitetään loppuvuoden 2009 aikana 10 - 15 henkilöä sekä vuoden 2010 aikana noin 30 henkilöä.

Pakolaisista maksetaan kunnalle valtionosuuksia muiden kuntalaisten tapaan. Tämän lisäksi valtio korvaa pakolaisten vastaanottoa koskevan sopimuksen tehneille ja kotouttamisohjelman laatineille kunnille pakolaisista aiheutuvia kustannuksia valtioneuvoston päätösten mukaisesti. Jokaisesta vastaanotetusta pakolaisesta maksetaan ensimmäiseltä kolmelta vuodelta eli kotoutumisajalta laskennallista korvausta, joka on tarkoitettu kunnan kotouttamistyöstä aiheutuvien kustannusten kattamiseen. Kunnan pakolaisille tarvittaessa maksama toimeentulotuki ja kotoutumistuki korvataan kunnalle täysimääräisesti kotoutumisajalta. Tulkkauksen järjestämisestä aiheutuvat kustannukset korvataan ilman aikarajaa. Erityiskustannuksina kunnille korvataan pakolaisen erityisestä sairaudesta tai vammasta aiheutuvat kustannukset enintään kymmeneltä vuodelta valtioneuvoston päätöksen mukaisesti.

TE-keskus toteaa kirjeessään, että Haukiputaan kunnan omat kattavat palvelut ja sijainti Oulun palvelujen läheisyydessä luovat hyvät edellytykset pakolaisten kotoutumiselle. Pohjois-Pohjanmaan TE-keskuksessa on käynnistynyt Euroopan pakolaisrahaston rahoittama hanke, joka osaltaan voi tukea kuntaa tarjoamalla pakolaisten vastaanottoon ja kotouttamiseen liittyvää koulutusta.

Haukiputaan kunta on ottanut pakolaisia vastaan vuosina 1993 ja 2005. Kuntaan aikaisemmin otetut pakolaiset ovat lyhyehkön ajan jälkeen muuttaneet suurempaan kasvukeskukseen Ouluun. Erityisesti nuoret aikuiset ovat kokeneet Oulun verkostot ja palvelut heille suotuisempina.

Perusturvapalvelujen kokemukset pakolaisten vastaanottamisesta ovat pääsääntöisesti myönteisiä. Valtiolta saatavat korvaukset kattavat hyvin toiminnasta aiheutuvat lisäkulut. Terveystieteiden kokemuksen mukaan pakolaiset sitovat tulleessaan paljon terveydenhuollon resursseja, mutta tarve vähenee kohti tavanomaisen kuntalaisen tarvetta vuosien mittaan. Terveystieteiden tarve on hoidettavissa nykyisten resurssien puitteissa.

Pakolaisten vastaanottaminen ja siitä aiheutuvat kotouttamistoimenpiteet sitovat erityisesti sosiaalityön resursseja. Tällä hetkellä sosiaalityössä on vakiintumaton tilanne sosiaalityöntekijöiden suuren vaihtuvuuden (irtisanoutumiset ja virkavapaudet) vuoksi. Tämä näyttäytyy vaikeuksina vastata perusturvalautakunnan asettamiin, lainsäädäntöön perustuviin, tulostavoitteisiin (mm. aikarajat). Työttömyydestä johtuvat toimeentulotukiasiat kuormittavat aikuissosiaalityöntekijöitä, perheiden ja lasten pahoinvointi näkyy voimakkaasti lisääntyneenä lastensuojelun tarpeena. Myös uuden lainsäädännön velvoitteet (mm. vammaispalvelulain uudistus) on tuonut lisää uusia asiakkaita sosiaalityöhön. Mikäli kunta päätyy ottamaan pakolaisia, tulee sosiaalityön henkilöresurssia lisätä vastaamaan pakolaisten vastaanottamisesta ja kotouttamisesta aiheutuvaa työmäärän lisäämistä.

Perusturvajohtaja: Perusturvalautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, ettei Haukiputaan kunta ota uusia pakolaisia vuosina 2009 ja 2010.

Päätös: Perusturvalautakunta päätti jättää asian pöydälle lisäselvityksiä ja -laskelmia varten.

PERUSLK § 110 Valmistelija: hallintopäällikkö Tapio Kangas, p. (08) 887 4585, 040 5485 093, tapio.kangas@haukipudas.fi

Lautakunnan kokoukseen saapuu TE-keskuksen maahanmuuton asiantuntija Hanna Määttä. Hän esittelee tarkemmin pakolaistilannetta ja pakolaisten vastaanottamiseen liittyviä asioita kustannuskorvauksineen.

Perusturvajohtaja: Perusturvalautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että Haukiputaan kunta ottaa vuonna 2010 10 - 20 pakolaista turvapaikanhakijoista. Laskennallisella korvauksella palkataan pakolaisohjaaja 1 - 3 vuodeksi.

Perusturvalautakunta myönsi läsnäolo-oikeuden Pohjois-Pohjanmaan TE-keskuksen maahanmuuton vs. asiantuntija Hanna Määttä, joka esitteli lautakunnalle pakolaisten vastaanottamiseen liittyviä asioita kustannuskorvauksineen. Hän poistui paikalta esittelyn jälkeen.

Keskustelun kuluessa Mauri Kuivala esitti, että Haukiputaan kunta ei ota pakolaisia. Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että

Mauri Kuivalan esitystä ei ole kannatettu ja se raukeaa.

Päätös:

Perusturvalautakunta hyväksyi päätösesityksen.